

TEN GELEIDE BIJ EDITIE 2015

Inleiding

Voor u ligt de editie 2015 van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor kleine rechtspersonen (Rjk-bundel). Deze editie is van kracht voor verslagjaren die aanvangen op of na 1 januari 2016.

Conform de vorige editie geldt dat in deze Richtlijnen de meest voorkomende onderwerpen en situaties voor kleine rechtspersonen worden behandeld. Voor bepaalde onderwerpen of situaties wordt verwezen naar de RJ-bundel voor grote en middelgrote rechtspersonen. Voor onderwerpen en situaties die niet expliciet dan wel door middel van een verwijzing in de Richtlijnen zijn opgenomen moet de rechtspersoon zelf een verwerkingswijze kiezen die relevante en betrouwbare verslaggeving oplevert voor de besluitvorming van gebruikers van de jaarrekening. Hierbij moeten de algemene grondslagen voor waardering en resultaatbepaling mede in acht worden genomen.

Belangrijke mededeling: Uitvoeringswet richtlijn jaarrekening

Op 9 oktober 2015 is de Uitvoeringswet richtlijn jaarrekening (wetsvoorstel 34 176) in het Staatsblad gepubliceerd (Staatsblad 2015, nr. 349). Deze Uitvoeringswet heeft een aantal in het BW opgenomen voorschriften voor de financiële verslaggeving aangepast. Het Besluit tot inwerkingtreding van bovengenoemde Uitvoeringswet en het Besluit van 13 oktober 2015 tot wijziging van bijbehorende Besluiten (zoals onder meer het Besluit actuele waarde, Besluit modellen jaarrekening en Besluit fiscale waarderingsgrondslagen) zijn op 19 oktober 2015 in het Staatsblad gepubliceerd (Staatsblad 2015, nr. 350 en 351). De uit de Uitvoeringswet richtlijn jaarrekening voortvloeiende wijzigingen zijn in werking getreden op 1 november 2015 en zijn van toepassing voor boekjaren die aanvangen op of na 1 januari 2016.

In verband met deze wetwijziging zijn vele – ook redactionele – wijzigingen doorgevoerd in hoofdstukken van deze editie van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor kleine rechtspersonen.

Doorlopende tekst Titel 9 Boek 2 BW

Ten behoeve van de lezer is in editie 2015 (in Bijlage D1.1) een 'doorlopende tekst' van Titel 9 Boek 2 BW opgenomen, zoals deze zal luiden na inwerkingtreding van Uitvoeringswet richtlijn jaarrekening, met gemarkeerde wijzigingen ten opzichte van huidige tekst. De Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ) wijst er op dat hoewel de uiterste zorgvuldigheid is betracht, niet kan worden uitgesloten dat deze 'doorlopende tekst' eventuele onvolledigheden of onjuistheden en druk- of zetfouten kan bevatten waarvoor de RJ geen enkele verantwoordelijkheid kan aanvaarden.

Besluiten actuele waarde e.d.

Relevant is om te benadrukken dat de met de Uitvoeringswet richtlijn jaarrekening verband houdende wijzigingen van het Besluit actuele waarde, het Besluit modellen jaarrekening en Besluit fiscale waarderingsgrondslagen zijn gepubliceerd in het Besluit van 13 oktober 2015 (Staatsblad 2015, nr. 350). Als gevolg hiervan zijn aanpassingen doorgevoerd in (o.a. Bijlage D2.1 en D2.2 van) de editie 2015 van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor kleine rechtspersonen.

Inwerkingtreding

Over de inwerkingtreding is in de Uitvoeringswet richtlijn jaarrekening (in artikel III) het volgende opgenomen:¹

1. *Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.*
2. *De in deze wet vervatte voorschriften zijn van toepassing op jaarrekeningen, bestuursverslagen en verslagen als bedoeld in artikel 392a die worden opgesteld over de boekjaren die aanvangen op of na 1 januari 2016. De voorschriften van deze wet kunnen worden toegepast op jaarrekeningen, bestuursverslagen en verslagen als bedoeld in artikel 392a die worden opgesteld over boekjaren die zijn aangevangen voor 1 januari 2016.*

Op grond van het Besluit inwerkingtreding (Staatsblad 2015, nr. 351) zijn de Uitvoeringswet richtlijn jaarrekening en het Besluit van 13 oktober 2015 tot wijziging van de bijbehorende Besluiten (zoals het Besluit actuele waarde, Besluit modellen jaarrekening en Besluit fiscale waarderingsgrondslagen) in werking getreden op 1 november 2015 (zie Bijlage D2.5). Deze bepalingen zijn van toepassing voor boekjaren die aanvangen op of na 1 januari 2016. De nieuwe bepalingen kunnen worden toegepast voor boekjaren die zijn aangevangen voor 1 januari 2016; dit mag alleen wanneer rechtspersonen de nieuwe voorschriften uit de Uitvoeringswet richtlijn jaarrekening eerder toepassen en zowel die voorschriften als die van het Besluit (van 13 oktober 2015) vanaf hetzelfde boekjaar eerder toepassen.²

Grensbedragen

Een belangrijke wijziging als gevolg van de Uitvoeringswet richtlijn jaarrekening betreft een aanpassing van de in Titel 9 Boek 2 BW genoemde criteria (grensbedragen) voor de onderscheiden categorieën rechtspersonen, die in het spraakgebruik worden aangeduid als: kleine rechtspersonen, middelgrote rechtspersonen en grote rechtspersonen. De Uitvoeringswet richtlijn jaarrekening staat toe dat rechtspersonen de per aangepaste criteria reeds kunnen toepassen op jaarrekeningen die worden opgesteld over boekjaren die zijn aangevangen voor 1 januari 2016. Om voor een boekjaar vast te stellen of op twee achtereenvolgende balansdata is voldaan aan de aangepaste grensbedragen kunnen, na de datum van inwerkingtreding van de Uitvoeringswet richtlijn jaarrekening, ook voor het vorige boekjaar (vergelijkende cijfers) de aangepaste grensbedragen worden gehanteerd.

Microrechtspersonen

Met de Uitvoeringswet richtlijn jaarrekening is een nieuwe categorie 'microrechtspersonen' geïntroduceerd. De RJ is voornemens om in de jaareditie 2015 van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor kleine rechtspersonen een apart hoofdstuk microrechtspersonen op te nemen. Dit hoofdstuk is op 29 oktober 2015 gepubliceerd als RJ-Uiting 2015-9: 'Ontwerp-richtlijn C2 Microrechtspersonen'.

Wijzigingen in de editie 2015

In dit Ten geleide worden de wijzigingen die in editie 2015 zijn doorgevoerd kort toegelicht. Dit wordt achtereenvolgens als volgt behandeld:

1. Staatsblad 2015, nr. 349, artikel III.
2. Staatsblad 2015, nr. 350, Nota van toelichting, artikel VIII (p. 13).

- A. verwerking RJ-Uiting in deze bundel;
- B. ontwerp-Richtlijnen die zijn omgezet in Richtlijnen.

A. Verwerking RJ-Uiting in deze bundel

RJ-Uitingen zijn wijzigingen in de Richtlijnen, welke na publicatie van de Rjk-bundel jaareditie 2014 zijn gepubliceerd op de RJ-website. Na opname van de RJ-Uitingen in de jaareditie 2015 hebben deze geen zelfstandige betekenis meer. Het betreft de volgende Uiting:

RJ-Uiting 2015-2b: 'ontwerp-Richtlijn A3.3 Fouterstel' (Rjk-bundel)

RJ-Uiting 2015-6: 'Richtlijn 150 Fouterstel en Rjk A3.3 Fouterstel'

In RJ-Uiting 2015-6 is de tekst van A3.3 aangepast, dit beschrijft de wijze waarop fouten in de jaarrekening moeten worden hersteld. Materiële fouten dienen voortaan retrospectief te worden hersteld. Voorheen gold dit alleen voor fundamentele fouten. De aangepaste tekst van A3.3 is van toepassing op boekjaren die aanvangen op of na 1 januari 2016, waarbij eerdere toepassing wordt aanbevolen.

B. Ontwerp-Richtlijnen die zijn omgezet in Richtlijnen

B14 Personeelsbeloningen

De alinea's 122 tot en met 127 van hoofdstuk B14 Personeelsbeloningen zijn ongewijzigd definitief geworden.

Commentaar

De Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ) nodigt uit tot het inzenden van reacties en commentaren op deze editie Richtlijnen voor kleine rechtspersonen. Deze reacties en commentaren ziet de RJ graag uiterlijk **1 maart 2016** – bij voorkeur per e-mail via rj@rjnet.nl – tegemoet. Voor overige reacties en commentaren geldt geen uiterste inzendtermijn.

Reacties en commentaren zullen in aanmerking worden genomen bij het vaststellen respectievelijk wijzigen van definitieve Richtlijnen. Ze worden door de RJ als openbare informatie behandeld en op de RJ-website gepubliceerd, tenzij door respondenten is aangegeven dat het commentaar geheel of gedeeltelijk moet worden aangemerkt als vertrouwelijk.

Contactgegevens secretariaat:

Antonio Vivaldistraat 2-8
1083 HP Amsterdam
telefoon: +31 (0)20-3010391
e-mail: rj@rjnet.nl
website: www.rjnet.nl

101a Voor boekjaren aangevangen vóór 1 januari 2016 golden de volgende criteria.

	Kleine rechtspersoon
Balanstotaal	≤ € 4,4 miljoen
Netto-omzet	≤ € 8,8 miljoen
Werknemers	≤ 50

Voor boekjaren aangevangen op of na 1 januari 2016 zijn als gevolg van de Uitvoeringswet richtlijn jaarrekening de criteria aangepast:

	Microrechtspersoon	Kleine rechtspersoon
Balanstotaal	≤ € 350.000	≤ € 6 miljoen
Netto-omzet	≤ € 700.000	≤ € 12 miljoen
Werknemers	< 10	< 50

De aangepaste criteria gelden voor boekjaren die aanvangen op of na 1 januari 2016 (zie alinea 101b). De omvang van deze criteria (met name balanstotaal en netto-omzet) kan periodiek worden herzien voor de gevolgen van geldontwaarding en dergelijke.

101b De Uitvoeringswet richtlijn jaarrekening staat toe dat rechtspersonen de criteria die gelden voor boekjaren die aanvangen op of na 1 januari 2016 reeds kunnen toepassen op jaarrekeningen die worden opgesteld over boekjaren die zijn aangevangen voor 1 januari 2016. Om voor een boekjaar vast te stellen of op twee achtereenvolgende balansdata is voldaan aan de aangepaste grensbedragen kunnen, na de datum van inwerking-treding van de Uitvoeringswet richtlijn jaarrekening, ook voor het vorige boekjaar (vergelijkende cijfers) de aangepaste grensbedragen worden gehanteerd.